

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki
	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie
1.2	siedzibę jednostki
	Grodziczno 17a
1.3	adres jednostki
	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie, 13 - 324 Grodziczno, Grodziczno 17a
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki
	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest gminną jednostką organizacyjną – jednostką budżetową, nie posiadającą osobowości prawnej realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej oraz zadania określone innymi ustawami przekazane do realizacji ośrodkowi przez Wójta Gminy lub Radę Gminy. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Poza ustawą o pomocy społecznej jednostka realizuje szereg innych ustaw: między innymi ustawę o świadczeniach rodzinnych, ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawę o Karcie Dużej Rodziny, ustawę o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start". Celem działalności ośrodka jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspakajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Lokalna polityka społeczna, kreowana i realizowana przez jednostki samorządu terytorialnego zarówno w skali lokalnej, jak i regionalnej stanowi istotny element polityki społecznej w państwie, a w niektórych sferach jedyny sposób wpływania na sytuację mieszkańców danego terenu. Fakt, że wybrane sprawy oddane zostały w ręce instytucji samorządności lokalnej jest wynikiem postępującej decentralizacji w funkcjonowaniu państwa. Generalnie odpowiedzialność za sprawy publiczne powinny ponosić przede wszystkim te organy władzy, które znajdują się najbliżej obywateli.
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	1 styczeń 2018 r. - 31 grudzień 2018 r.
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki nadrzędnej lub jednostki samorządu terytorialnego wchodzi jednostki sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe
	nie dotyczy
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)
	Aktywa i pasywa wyceniane są przy uwzględnieniu nadrzędnych zasad rachunkowości, w sposób przewidziany ustawą o rachunkowości - informacje wg. załącznika nr 1. Zasady stosowane w prowadzeniu ksiąg rachunkowych: 1. Księgi rachunkowe prowadzone są w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie, Grodziczno 17a. 2. Rokiem obrotowym jest rok budżetowy.

3. Okresem sprawozdawczym jest miesiąc.

4. Jednostka nie prowadzi magazynu materiałów. Materiały są w dacie zakupu wydawane do zużycia i ujmowane bezpośrednio w koszty, połączone z ustalaniem stanu tych składników aktywów i jego wyceny wg aktualnej ceny nabycia, oraz korekty kosztów o wartość tego stanu, nie później niż na dzień bilansowy.

5. Materiały biurowe, środki czystości są odpisywane w koszty w dacie zakupu i wydawane do zużycia. Ww. składniki rzeczowych aktywów obrotowych są kupowane na bieżąco do zużycia i nie podlegają korekcie kosztów na dzień bilansowy.

6. Ponoszone koszty ujmuje się tylko na kontach zespołu 4 "Koszty według rodzajów i ich rozliczenie".

7. Zatwierdzenie zapisów księgowych, następuje najpóźniej przed sporządzeniem sprawozdań budżetowych za dany okres.

8. System informatyczny zapewnia automatyczną ciągłość zapisów księgowych w dzienniku. Zapisom w księgach rachunkowych system automatycznie nadaje kolejne numery pozycji. Numeracja jest odrębna dla każdego rejestru, który definiowany jest jako zbiór dokumentów posiadających wspólne cechy.

9. Księgi rachunkowe za poszczególne okresy sprawozdawcze (miesiące), za wyjątkiem m-ca grudnia zamyka się nie wcześniej niż po wprowadzeniu wszystkich zapisów dotyczących danego okresu, i nie później niż do 15 dnia następnego miesiąca.

10. Do ksiąg rachunkowych danego okresu należy wprowadzić każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie. Podstawą dokonania zapisu są dowody księgowe. Przyjmuje się, że do ksiąg rachunkowych danego miesiąca ujmuje się dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczych w tym miesiącu, które wpłyną do jednostki do piątego dnia miesiąca następnego, a jeżeli dzień ten przypada na dzień wolny od pracy (w tym w sobotę) - do ostatniego dnia roboczego przed tym dniem. Dowody księgowe, które wpłyną po tym terminie ujmowane są w księgach rachunkowych miesiąca następnego.

11. Dowody księgowe dotyczące zdarzeń danego roku, wprowadza się do ewidencji księgowej tego roku jeżeli wpłyną do dnia 20 marca roku następnego - są wykazywane w sprawozdaniach finansowych i korekcie sprawozdań rocznych.

12. Zmniejszenie (korekta) kosztu w trakcie roku, którego dotyczy nie jest ewidencjonowana jako przychód, niezależnie od okresu sprawozdawczego, którego dotyczy.

13. Ponoszone z góry wydatki dotyczące w szczególności kosztów zakupu prenumeraty, biletów, opłat abonamentowych, ubezpieczeń majątkowych i rzeczowych oraz inne płatności ponoszone za okres przekraczający jeden miesiąc, ale dotyczący danego roku budżetowego, nie podlegają rozliczeniom w czasie za pośrednictwem rozliczeń międzyokresowych kosztów ze względu na nieistotny wpływ na sytuację finansową oraz rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej jednostki i wyniku finansowego. Operacje te ujmuje się w całości w kosztach miesiąca, w którym został dokonany wydatek.

14. Koszty usług telefonicznych wraz z abonamentem, zakupu energii i innych o podobnym charakterze z uwagi na cykliczność i porównywalność kwot w poszczególnych miesiącach księgowane są do danego roku w następujący sposób: dowody księgowe za pełny okres rozliczeniowy i abonament za styczeń następnego roku zaliczane są do kosztów danego roku, w którym przypada okres rozliczeniowy, dowody księgowe za okres rozliczeniowy przypadający w dwóch różnych, rocznych okresach sprawozdawczych są ujmowane w kosztach następnego roku.

15. Programy komputerowe, licencje, prawa autorskie nie stanowią wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli były zakupione wraz z komputerem i stanowią jego integralną część, bez których komputer nie byłby zdalny do użytku. Powiększają one wartość środka trwałego albo pozostałego środka trwałego.

16. Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania, umarza się:

-książki i inne zbiory biblioteczne,

-odzież i umundurowanie,

-meble i dywany,

-pozostałe środki trwałe (wyposażenie) oraz wartości niematerialne i prawne, o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania.

17. Środki trwałe podlegają ewidencji ilościowo-wartościowej w podziale na: podstawowe środki trwałe (środki trwałe o wartości początkowej przekraczającej kwotę ustaloną w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych) oraz pozostałe środki trwałe (meble i dywany, komputery i monitory bez względu na wartość) oraz składniki majątku o wartości początkowej przewyższającej kwotę 300 zł i nieprzekraczającej kwoty 10 000 zł.

	<p>18. Rzeczowe składniki majątku o okresie użytkowania dłuższym niż rok, ale o wartości nieprzekraczającej 300 zł są odpisywane w ciężar kosztów zużycia materiałów i nie podlegają ewidencji bilansowej ani pozabilansowej.</p> <p>19. Odpisom amortyzacyjnym (umorzeniowym) podlegają środki trwałe i wartości niematerialne i prawne.</p> <p>20. Pozostałe środki trwałe i pozostałe wartości niematerialne i prawne finansuje się ze środków na wydatki bieżące (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu). Odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt działalności operacyjnej w całości ich wartości i są umarzone w całości w momencie oddania do użytkowania.</p> <p>21. Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych nalicza się od miesiąca następnego po miesiącu, w którym nastąpiło przyjęcie środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej.</p> <p>22. Dla umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przyjmuje się metodę liniową.</p> <p>23. Okres umorzenia wartości niematerialnych i prawnych wynosi 24 miesiące.</p> <p>24. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje jednorazowo za okres całego roku.</p> <p>25. W przypadku, gdy nieumorzony środek trwały uległ w trakcie roku obrotowego likwidacji, sprzedaży, przekazaniu, itp. odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonuje się w ostatnim miesiącu, w którym był użytkowany.</p> <p>26. Jeżeli nakłady poniesione na ulepszenie danego obiektu są w skali roku niższe od istotnej wartości początkowej środka trwałego, wówczas uznaje się je za koszty bieżącej działalności.</p>
5.	inne informacje
	nie dotyczy
II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego - podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	wg załącznika nr 2
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury - o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
	brak danych
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizacyjnych wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	nie dotyczy
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczysto
	nie dotyczy
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
	wg załącznika nr 3
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych
	nie dotyczy

1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	wg załącznika nr 4
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	nie dotyczy
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
	nie dotyczy
b)	powyżej 3 do 5 lat
	nie dotyczy
c)	powyżej 5 lat
	nie dotyczy
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	nie dotyczy
1.11.	łącznie kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	nie dotyczy
1.12.	łącznie kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	nie dotyczy
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń między okresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	nie dotyczy
1.14.	łącznie kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	nie dotyczy
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze
	wg załącznika nr 5
1.16.	inne informacje
	wg załącznika nr 6

2.	
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących zapasów
	nie dotyczy
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	nie dotyczy
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	nie dotyczy
2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	nie dotyczy
2.5.	inne informacje
	brak danych
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	brak danych

Załącznik nr 1

Pkt.I.4. Informacji dodatkowej

Przyjęte zasady (polityki) rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów

Lp.	Metody wyceny aktywów i pasywów	
1	Wartości niematerialne i prawne	<p>według cen nabycia</p> <p>otrzymane nieodpłatnie na podstawie dokumentu przekazania według wartości określonej w tym dokumencie</p> <p>otrzymane na podstawie darowizny - według wartości rynkowej z dnia otrzymania lub wartości określonej w umowie o przekazaniu. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.</p>
2	Środki trwałe	<p>według cen nabycia</p> <p>według kosztów wytworzenia, który obejmuje ogół kosztów poniesionych przez jednostkę od rozpoczęcia budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia do dnia bilansowego lub przyjęcia do użytkowania</p> <p>w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji - według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości rynkowej, ujawnione nadwyżki środków trwałych wprowadza się do ksiąg pod datą ich zinwentaryzowania</p> <p>w przypadku nieodpłatnego otrzymania, spadku lub darowizny - według wartości rynkowej z dnia otrzymania lub w wartości określonej w umowie o przekazaniu</p> <p>w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o ich przekazaniu</p> <p>wartość mienia przejętego po zlikwidowanym przedsiębiorstwie lub innej jednostce organizacyjnej - według wartości netto wynikającej z bilansu zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub jednostki organizacyjnej</p>
3	Środki trwałe w budowie (inwestycje)	w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości
4	Rzeczowe składniki aktywów obrotowych	według aktualnych cen nabycia
5	Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	według wartości nominalnej
6	Środki pieniężne w walucie obcej	według kursu średniego danej waluty ustalonego przez Prezesa NBP na ten dzień. W ciągu roku operacje sprzedaży i kupna walut oraz operacje zapłaty należności lub zobowiązań wycenia się po kursie kupna lub sprzedaży banku, z którego usług korzysta jednostka
7	Należności i udzielone pożyczki	w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności
8	Zobowiązania	w kwocie wymagalnej zapłaty
9	Fundusze oraz pozostałe aktywa i pasywa	według wartości nominalnej

Załącznik nr 2**Pkt.II.1.1. Informacji dodatkowej****Główne składniki aktywów trwałych**

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej aktywów według układu w bilansie	Wartość początkowa - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości początkowej		
			Ujawnienie UW	Przychody (zakupy)	Przemieszczenie (zamiana, nieodpłatnie otrzymane)
1	Wartości niematerialne i prawne	24 600,75	0,00	3 080,00	0,00
2	Środki trwałe	173 810,20	0,00	11 003,00	0,00
2.1	Grunty	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2	Budynku, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	0,00	0,00	0,00	0,00
2.3	Urządzenia techniczne i maszyny	86 809,87	0,00	9 403,00	0,00
2.4	Środki transportu	0,00	0,00	0,00	0,00
2.5	Inne środki trwałe	87 000,33	0,00	1 600,00	0,00
Razem WNiP i Środki Trwałe		198 410,95	0,00	14 083,00	0,00

Ogółem zwiększenie	Zmniejszenie wartości początkowej			Ogółem zmniejszenie wartości początkowej	Wartość początkowa - stan na koniec roku
	Zbycie (sprzedaż)	Likwidacja	Inne (nieodpł. przekazane)		
3 080,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27 680,75
11 003,00	0,00	0,00	0,00	0,00	184 813,20
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9 403,00	0,00	0,00	0,00	0,00	96 212,87
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	88 600,33
14 083,00	0,00	0,00	0,00	0,00	212 493,95

Umorzenie - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie w ciągu roku obrotowego			Ogółem zwiększenie umorzenia	Zmniejszenie umorzenia
	Aktualizacja	Amortyzacja za rok obrotowy	Inne		
24 600,75	0,00	3 080,00	0,00	3 080,00	0,00
170 560,17	0,00	12 003,00	0,00	12 003,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
86 809,87	0,00	9 403,00	0,00	9 403,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
83 750,30	0,00	2 600,00	0,00	2 600,00	0,00
195 160,92	0,00	15 083,00	0,00	15 083,00	0,00

Umorzenie - stan na koniec roku obrotowego	Wartość aktywów netto	
	Stan na początek roku obrotowego	Stan na koniec roku obrotowego
27 680,75	0,00	0,00
182 563,17	3 250,03	2 250,03
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
96 212,87	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
86 350,30	3 250,03	2 250,03
210 243,92	3 250,03	2 250,03

Załącznik nr 3**Pkt.II.1.5. Informacji dodatkowej****Środki trwałe nieamortyzowane i nieumarzane**

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość na koniec roku obrotowego
1	Grunty	0,00
2	Budynki, lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej	0,00
3	Urządzenia techniczne i maszyny, w tym:	5 704,17
	terminal mobilny (sprzęt do rejestracji danych, w tym do przeprowadzenia wywiadu środowiskowego) - własność Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	1 469,28
	komputer wraz z systemem operacyjnym, UPS oraz urządzenie wielofunkcyjne (sprzęt do obsługi KDR) - własność Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	4 234,89
4	Środki transportu	0,00
5	Inne środki trwałe	0,00
	Razem	5 704,17

Załącznik nr 4**Pkt.II.1.7. Informacji dodatkowej****Stan odpisów aktualizujących należności**

Lp.	Grupa należności	Stan na początek roku obrotowego
Należności ogółem, w tym:		1 960 371,68
1	Należności budżetowe	1 960 371,68
-	należność główna	1 443 308,37
-	odsetki	517 063,31
2	dochodzone na drodze sądowej	0,00
-	należność główna	0,00
-	odsetki	0,00
3	należności wątpliwe - upadłość i likwidacja	0,00
-	należność główna	0,00
-	odsetki	0,00
4	należności przyjęte od zlikwidowanej jednostki	0,00

Załącznik nr 5**Pkt.II.1.15. Informacji dodatkowej****Wypłacone świadczenia pracownicze**

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych środków pieniężnych
1	Nagrody jubileuszowe	0,00
2	Odprawy emerytalne	3 163,50
3	Ekwiwalent za niewykorzystany urlop	2 084,16
	Razem	5 247,66

Załącznik nr 6**Pkt.II.1.16. Informacji dodatkowej****Inne informacje**

Wyszczególnienie	Stan na koniec roku
Środki zgromadzone na rachunku VAT	0,00
Inne należności:	687 873,10
- wpływy z usług opiekuńczych	334,78
- należności z tytułu wypłaconych świadczeń z zaliczki alimentacyjnej	95 173,08
- należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	592 005,24
- opłata za pobyt w schronisku dla bezdomnych	360,00
Razem:	687 873,10